

14 Ιανουαρίου 1943

Η διάσκεψη στην Καζαμπλάνκα

Η αλήθεια έγινε γνωστή πολύ αργότερα: Ο πρόεδρος Φραγκλίνος Ρούσβελτ γύρευε μια αφορμή να βγει για λίγο από τις Ηνωμένες Πολιτείες. Γι' αυτό ζήτησε να γίνει η διάσκεψη στην Καζαμπλάνκα, στο Μαρόκο. Ο Ιωσήφ Στάλιν του μήνυσε πως δεν μπορούσε να φύγει από τη Μόσχα καθώς βρίσκονταν σε εξέλιξη η μάχη του Στάλινγκραντ και η σοβιετική αντεπίθεση. Ο Ουίστον Τσόρτσιλ δεν είχε δικαιολογία. Μόλις που κατάφερε να φτάσει ζωντανός καθώς το αεροπλάνο που τον μετέφερε, κινδύνευσε να καεί. Ο ίδιος ο Ρούσβελτ πήγε στην Καζαμπλάνκα, κάνοντας έναν τεράστιο γύρο για ν' αποφύγει τις κακοτοπιές. Ο στρατηγός, τότε, Ντουάιτ Αϊζενχάουερ, προσγειώθηκε φορώντας αλεξιπτωτο, επειδή δυο κινητήρες του αεροπλάνου που τον μετέφερε, χάλασαν στην πτήση.

Η διάσκεψη ξεκίνησε στις 14 Ιανουαρίου 1943 και κράτησε έντεκα μέρες. Δυο ήταν

οι βασικές αποφάσεις που πάρθηκαν:

1. Καμιά συνθηκολόγηση δεν επιτρεπόταν να γίνει με τον Χίτλερ. Ο πόλεμος θα τελείωνε μόνο με την άνευ όρων παράδοση των Γερμανών.

2. Η απόβαση των συμμαχικών δυνάμεων στη Σικελία θα γινόταν στις 10 του Ιουλίου του 1943.

Σημαντικές και οι δυο αποφάσεις, μπορούσαν να παρθούν και με μια κουβέντα από το τηλέφωνο. Αλλά ο Ρούσβελτ ήθελε να πάει ένα ταξίδι...

1822: Ο Δημήτριος Υψηλάντης κι ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης κυριεύουν τον Ακροκόρινθο.

1907: Εκατοντάδες άτομα σκοτώνονται σε σεισμό που καταστρέφει το μεγαλύτερο μέρος του Κίνγκστον, πρωτεύουσας της Τζαμάικα.

1919: Γεννιέται ο Τζούλιο Αντρεότι, πρωθυπουργός της Ιταλίας τις περιόδους 1972 - 73 και 1976 - 78.

1953: Ο Στρατάρχης Τζόζιπ Μπροζ Τίτο εκλέγεται πρώτος πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας.

1977: Πεθαίνει ο Βρετανός πολιτικός, Άντονι Ίντεν. Υπήρξε πρωθυπουργός της χώρας του από το 1955 ως το 1957. Παραιτήθηκε από το αξίωμά του ως συνέπεια της κρίσης του Σουέζ, που ξέσπασε το 1956. Είχε γεννηθεί στις 12 Ιουνίου 1897.

1996: Ο Γιγκάλ Αμίρ, δολοφόνος του Γιτζάκ Ράμπιν, κατηγορείται επίσημα για συνωμοσία με σκοπό την δολοφονία.

2008: Προχωρώντας σε έμμεση ομολογία της ανικανότητας που επέδειξε στην προσπάθεια κατάσβεσης των πυρκαγιών του περασμένου Αυγούστου, η κυβέρνηση αποστρατεύει όλους τους αξιωματικούς της Πυροσβεστικής που είχαν εμπλακεί.

2011: Ο επί 23 χρόνια ηγέτης της Τυνησίας, πρόεδρος Ζιν αλ Αμπιντίν Μπεν Άλι, εγκαταλείπει την Τύνιδα και καταφεύγει στη Σαουδική Αραβία, ύστερα από ενός μηνός αιματηρές αντικυβερνητικές διαδηλώσεις εναντίον της φτώχειας και της ανεργίας που πλήττουν τη χώρα. 27 ημέρες αργότερα, επρόκειτο να παραιτηθεί και ο Χόσνι Μουμπάρακ της Αιγύπτου (11.2.2011).

Η 14^η Ιανουαρίου στον πολιτισμό

14 Ιανουαρίου 1742

Πεθαίνει ο αστρονόμος Χάλει

Τώρα, γνωρίζουμε ότι είχε δίκιο. Όμως, όταν στα 1705 ο Έντμοντ Χάλεϊ ανακοίνωσε πως συγκεκριμένος κομήτης ακολουθούσε προδιαγραμμένη τροχιά που θα τον έκανε να επιστρέψει στη Γη τις χρονιές 1758, 1835 και 1910, κάποιοι τον άκουγαν με σκεπτικισμό. Ο Χάλεϊ βάσισε την εκτίμησή του αυτή μελετώντας τις εργασίες αστρονόμων που είχαν δει κομήτες τις χρονιές 1531, 1607 και 1682. Υποστήριξε ότι επρόκειτο για ένα κομήτη που θα επανερχόταν. Ο ίδιος δεν έζησε να δει την επαλήθευση των υπολογισμών του, καθώς πέθανε στις 14 Ιανουαρίου 1742. Όταν όμως ο κομήτης ξαναφάνηκε στα τέλη του 1758, οι επιστήμονες τον θυμήθηκαν. Τον βάπτισαν «Κομήτη του Χάλεϊ». Σύγχρονοι υπολογισμοί τον θέλουν να περνά από τη Γη κάθε περίπου 76 χρόνια, με την πιο παλιά εμφάνισή του να σημειώνεται στα 240 π.Χ. Το πέρασμά του, στα 1066, κατά τη διάρκεια της κατάκτησης της Αγγλίας από τους Νορμανδούς, θεωρήθηκε θεϊκό σημάδι. Τελευταία φορά, πέρασε από τη Γη τον Φεβρουάριο του 1986. Αναμένεται να ξαναπεράσει τον Ιούλιο του 2061.

Ο Έντμοντ Χάλεϊ γεννήθηκε στις 8 Νοεμβρίου 1656 κι ευτύχησε να μεγαλώσει την εποχή που ο βασιλιάς της Βρετανίας, Κάρολος Β', προσπαθούσε να καλοπιάσει τους επιστήμονες. Βρέθηκε να σπουδάζει στην Οξφόρδη κι επισκέφτηκε το βασιλικό παρατηρητήριο του Γκρήνουιτς. Ασχολήθηκε με την αστρονομία τον καιρό που γινόταν η χαρτογράφηση των θεατών στο βόρειο ημισφαίριο αστεριών. Πρότεινε να γίνει το ίδιο και με αυτά που φαίνονται από το νότιο ημισφαίριο. Η πρότασή του εγκρίθηκε και, τον Νοέμβριο του 1476, βρισκόταν στο νησί της Αγίας Ελένης, αυτό που, αιώνες αργότερα, θα φιλοξενούσε τον εξόριστο Ναπολέοντα. Ο κακός καιρός δεν βοηθούσε τις μέσω τηλεσκοπίου παρατηρήσεις αλλά, ως τον Ιανουάριο του 1478, οπότε επέστρεψε στη Βρετανία, είχε χαρτογραφήσει τις θέσεις 341 αστεριών, είχε εντοπίσει το προοδευτικό σβήσιμο άλλων και είχε καταγράψει την περιφορά του Ερμή γύρω από τον Ήλιο. Η εργασία του, που δημοσιεύτηκε τον ίδιο χρόνο, τον καθιέρωσε και του πρόσφερε ανώτατη θέση στην Οξφόρδη. Πέθανε στις 14 Ιανουαρίου 1742.

1875: Γεννιέται στην Αλσατία ο γιατρός και φιλάνθρωπος, Άλμπερτ Σβάιτσερ. Έστησε ένα νοσοκομείο στα βάθη της Αφρικής για να περιθάλπει τους ασθενείς που έπασχαν από λέπρα και από ελονοσία. Το 1952 κέρδισε το βραβείο Νόμπελ Ειρήνης. Πέθανε το 1965.

1898: Πεθαίνει ο Λούις Κάρολ, συγγραφέας της «Αλίκης στη χώρα των θαυμάτων». Δίδασκε μαθηματικά στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης και ήταν πρωτοπόρος φωτογράφος. Γεννήθηκε στις 27 Ιανουαρίου 1832.

1941: Γεννιέται η Αμερικανίδα ηθοποιός Φέι Ντάναγουεϊ («Τσαΐναταουν», «Μπόνι και Κλάϊντ» κ.ά.). Κέρδισε Όσκαρ για τον ρόλο της στην ταινία «Το Δίκτυο».

1951: Πεθαίνει ο συγγραφέας και ακαδημαϊκός Γρηγόριος Ξενόπουλος. Συνιδρυτής της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών, ήταν επί 52 χρόνια (1896 – 1948) αρχισυντάκτης του θρυλικού περιοδικού «Διάπλασις των Παιδών» και ιδρυτής και εκδότης του περιοδικού Νέα Εστία. Είχε γεννηθεί στις 9 Δεκεμβρίου 1867 στη Ζάκυνθο.

1957: Πεθαίνει ο Αμερικανός ηθοποιός, Χάμφρεϊ Μπόγκαρτ («Το γεράκι της Μάλτας», «Καζαμπλάνκα» κ.ά.). Κέρδισε Όσκαρ για τον ρόλο του στην ταινία «Η Αφρικάνα Βασίλισσα». Γεννήθηκε τα Χριστούγεννα του 1899.

1977: Πεθαίνει ο Βρετανός ηθοποιός Πίτερ Φιντς («Το Δίκτυο», «Η Δίκη του Όσκαρ Ουάιλντ» κ.ά.).

2005: Προσεδαφίζεται στον Τιτάνα, δορυφόρο του Κρόνου, η συσκευή «Χόιγκενς» που εκτοξεύτηκε το 1997 από το Κανάβεραλ με ευθύνη της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Διαστήματος (ESA). Οι πρώτες 350 φωτογραφίες που έστειλε στη Γη δημιουργούν την αίσθηση ότι ο πλανήτης είναι όπως ήταν η Γη πριν από 4,5 δισεκατομμύρια χρόνια.

2006: Στα 73 του χρόνια, πεθαίνει ο ζωγράφος και σκηνογράφος Βασίλης Φωτόπουλος (Όσκαρ Καλλιτεχνικής Διεύθυνσης και Σκηνικών στην ταινία «Αλέξης Ζορμπάς» του Μιχάλη Κακογιάννη το 1965).